

Michał Maliszewski

"Památky a Příroda" r. 2 (1977), r. 3 (1978) : [recenzja]

Ochrona Zabytków 33/2 (129), 192-195

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W.G. Ricci, *Das Portal der Stadtpfarrkirche in Laa/Thaya und J.B. Fischers Portal am Palais Dietrichstein-Lobkowitz in Wien* (Portal kościoła farnego miasta Laa/Thaya a portal autorstwa J.B. Fischera w pałacu Dietrichstein-Lobkowitz w Wiedniu), ss. 138—142, 2 il., 2 rys. Na podstawie szeroko zakrojonej analizy stylistycznej dzieł J.B. Fischera von Erlach, wspartej pośrednio wymową źródeł pisanych, autor podejmuje próbę przypisania mu także portalu fary w Laa.

E. Frodl-Kraft, *Otto Demus zum 75. Geburtstag* (Na 75-lecie urodzin Otto Demusa), ss. 143—145. Krótka okolicznościowa notatka biograficzna łącznie z zestawieniem bibliograficznych prac O. Demusa dotyczących sztuki zachodnioeuropejskiej.

Recenzje

F.M. Haberditzl, *Franz Anton Maulbertsch*, Wien 1977 (rec. E. Baum), s. 146.

G. Kelényi, *Franz Anton Hillebrandt* [w:] *Cahiers d'histoire de l'art*, nr 10, Budapeszt 1976 (rec. W.G. Ricci), ss. 146—147.

N. Keil, *Die Miniaturen der Albertina in Wien*, Wien 1977 (rec. V. Unterer), s. 147.

Oprac. Marian Arsyński

PAMÁTKY A PŘÍRODA. Wyd. Státní Ústav Památkové Péče a Ochrany Přírody v Pradze, w wydawnictwie „Orbis” na zlecenie Ministerstwa Kultury ČSR. Ukazuje się dziesięć razy w roku.

Rocznik 2 (1977)

Zeszyt 1, strona 64, ilustracje

V. Novotný, *Učňá historických sídel a památek z hlediska kulturních zájmů společnosti* (Rola historycznych siedzib i zabytków z punktu widzenia potrzeb kulturalnych społeczeństwa), ss. 1—6. Współczesny rozwój społeczny, ekonomiczny i technologiczny powoduje, że nieustannie oglądamy się na tradycję i jej stosunek do przyszłości i postępu. Autor zastanawia się nad problemem nowego życia w historycznych, zabytkowych dzielnicach miast, wniesienia nowych wartości bez strat w starych układach.

O. Nový, *Funkce historických sídel v podmínkách současného rozvoje společnosti* (Funkcja historycznych centrów miejskich w warunkach rozwoju współczesnego społeczeństwa), ss. 7—16. Teoretyczne i praktyczne problemy wzajemnych powiązań między zabytkami i życiem współczesnym w ramach hasła „Nowe życie w historycznych centrach”.

J. Lichner, *Koncepcia oživenia a starostlivosti o historická sídla na Slovensku* (Koncepcja rewaloryzacji i opieki nad miastami zabytkowymi w Słowacji), ss. 17—22, w jęz. słowackim. W Słowacji jest dużo miast sięgających swym rodowodem średniowiecza. Narastające potrzeby i zmieniona w stosunku do przeszłości mentalność człowieka wymaga uwspółcześnienia zabudowy zabytkowej.

Kronika, ss. 23—32.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim, niemieckim.

Zeszyt 2, strona 64, ilustracje

K. Kibic, *K problematice novostaveb v historických městech* (Problematyka nowych budynków w miastach zabytkowych), ss. 65—80. Wraz z rozwojem miast pojawia się problem wprowadzania nowych budynków w starą zabudowę miejską. W niektórych wypadkach wystąpił on już w 1945 r. w wyniku zniszczeń wojennych. Liczba nowych budynków w substancji zabytkowej miasta sukcesywnie wzrasta i wzrastać będzie. W związku z tym postuluje się, by zjawisko to stało się przedmiotem rozważań służby konserwatorskiej.

A. Vošahlik, *Příklady regenerace městských pomátkových rezervací v ČSR* (Przykłady odnowy miejskich rezerwatów zabytkowych w CSRS), ss. 81—87. Dla Czech i Moraw charakterystyczne są małe i średnie miasteczka powstałe w większości w średniowieczu. Najcenniejsze z nich, w liczbie 35, podlegają ochronie jako miejskie rezerваты zabytkowe. Przewiduje się objęcie tą ochroną następnych 138 miast. W ciągu ostatnich 20 lat opracowano podstawowe metody badań miast oraz teoretyczne podstawy odnowy miast zabytkowych i pojedynczych obiektów.

J. Prokupek, B. Tykva, *Archeologie a její místo v památkové péči Pražského hradu* (Archeologia i jej miejsce w ochronie zabytków na terenie Zamku Praskiego), ss. 88—90. Badania archeologiczne na Zamku Praskim trwają już ponad 50 lat. Rezultaty tych badań

poszerzają w sposób zasadniczy wiedzę o początkach i o rozwoju zamku, a także stały się punktem wyjścia do prac rekonstrukcyjnych.

Kronika, ss. 91—95.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 3, strona 64, ilustracje

M. Vilimkova, F. Kašička, *Stavební proměny Středního křídla Pražského hradu* (Zmiany budowlane skrzydła średniego Zamku Praskiego), ss. 129—139. Określenie „skrzydło średnie” oznacza skrzydło zamku między wszystkimi innymi style, jakie wystąpiły w dziejach zamku. Autorzy analizują kolejne fazy rozwoju budowli do momentu ostatniej jego rekonstrukcji w 1975 r.

M. Nováková, *Muzeum vesnice v Kouřimí* (Muzeum wsi w Kurzimu), ss. 140—146. Muzeum wsi powstało jako odpowiedź na rosnące zagrożenie zabytków architektury ludowej. Głównym celem nowo powstałego skansenu będzie zachowanie wartości cennych dla nauki, a także pełnienie funkcji wychowawczej.

Kronika, ss. 147—152.

Recenzje, ss. 153—159.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 4, strona 64, ilustracje

F. Kašička, B. Nechvátal, *Vyšehradské hřbitovy v historickém a urbanistickém vývoji* (Cmentarz wyszehradzki i jego rozwój historyczny i urbanistyczny), ss. 193—208. Nie dającą się oddzielić częścią średniowiecznego miasta był cmentarz. Jego rola w strukturze osadniczej nie jest do końca wyjaśniona i często bywała pomijana w badaniach. Cmentarze na Wyszehradzie powstawały, zanikały, zmieniały miejsca i tak przez całą historię tego wzgórza, aż po dzień dzisiejszy i po cmentarz Slavin — miejsce wiecznego spoczynku zasłużonych działaczy kultury narodowej. Obecna wiedza o cmentarzu wyszehradzkim zawdzięczamy głównie badaniom archeologicznym.

J. Wagner, *Oprava Dienzenhoferova kostela v Dolním Ročovie* (Remont kościoła Dienzenhofera w Dolnym Roczowie), ss. 209—212. W ramach perspektywicznego i kompleksowego planu odbudowy i restauracji zabytków kultury przeprowadzono prace przy jednej z najbardziej reprezentatywnych budowli epoki baroku w Czechach — kościele w Dolnym Roczowie. Prace rozpoczęto już w 1972 r., a zakończono je w 1975 r.

B. Nechvátal, *Další nález středověké mozaikové dlažby z Čech* (Dalsze znaleziska płytek mozaikowych w Czechach), ss. 213—218. W cysterskim klasztorze w Nepomuku znaleziono szczytki płytek ceramicznych tzw. typu mozaikowego, analogiczne do znanych płytek francuskich z drugiej połowy XIII w. Płytki z Nepomuku można wstępnie datować na ok. 1265 r.

Kronika, ss. 219—223.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 5, strona 64, ilustracje

M. Svatoš, *Kolej krále Václava pražské univerzity* (Kolegium Króla Wacława na Uniwersytecie Praskim), ss. 257—262. Kolegium uniwersyteckie powstało z fundacji Wacława IV dla studentów fakultetu teologicznego i teatralnego, prawdopodobnie w 1381 r.

A. Románák, *Příspěvek k dějinám stavebního vývoje Vyšehradu* (Przyczynek do dziejów budowlanych Wyszehradu), ss. 263—280. Artykuł omawia dzieje twierdzy powstałej w czasach monarchii habsburskiej za panowania cesarza Ferdynanda III, służącej za umocnienie dla praskiego garnizonu.

Kronika, ss. 281—286.

Recenzje, s. 287.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 6, strona 64, ilustracje

L. Machytka, *Nová instalace obrazárny zámku Hrádku u Nechanic* (Nowa ekspozycja galerii obrazów na zamku Hradek koło Niechanic), ss. 321—330. W 1976 r. powstała nowa ekspozycja galerii. Zmieniono koncepcję pierwotną, w której ważne miejsce zajmowały niskiej klasy portrety członków habsburskiej rodziny panującej oraz galeria kolejnych właścicieli majątku Hradek. Sprobowano dzieła będące depozytem z zamków wschodnioczeskich, takich jak Hradek, Grube Rohožce, Opoczno, Nowe Miasto nad Metują i in. Najcenniejszym eksponatem nowej galerii jest obraz Lucasa van Valckenborch „Święto w uzdrowisku”. Galeria zawiera jedynie część skarbów, jakie znajdują się jeszcze w zasobach zamków Wschodnich Czech.

J. Marek, *Záchrana Zámku Jezeří v Krušných horách jako inženýrsko — geologický problém (Ratunek zamku Jezerzy w Górach Kruzkowych jako problem inżynierijno-geologiczny)*, ss. 331—337. Zamkowi grozi zagłada na skutek osuwania się wyrobisk górniczych. Obecnie trwają prace mające na celu określenie warunków geologicznych jako podstawy do dalszych prac ratunkowych.

V. Novotný, *Programování (Programowanie)*, ss. 338—339. Praca teoretyczna o konieczności zebrania wszystkich danych wyjściowych (historycznych i projektowych) przed przystąpieniem do prac konserwatorskich i zabezpieczających. Prace te muszą być prowadzone kompleksowo i w sposób planowy.

Kronika, ss. 340—350.

Recenzje, s. 351.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 7, stron 64, ilustracje

O. Svobodová, *Za Vladimírem Novotným (Wspomnienie pośmiertne o Włodzimierzu Nowotnym)*, s. 385.

V. Novotný, *Oprávněnost rekonstrukce (Podstawy rekonstrukcji)*, ss. 386—390. Jest to ostatnia praca teoretyczna tego autora. Główna jej teza — to twierdzenie, że przy rekonstrukcji zabytków nie należy brać pod uwagę jedynie ich stanu pierwotnego, ale również ściśle łączące się naleciałości artystyczne i potrzeby współczesne. Nie jest to, pisze autor, jedynie zadanie z zakresu logiki, ale także, i przede wszystkim, zadanie twórcze.

F. Purš, *Památkové objekty v areálu nové výstavy Mělníka (Obiekty zabytkowe w obrębie nowej zabudowy w Mielniku)*, ss. 391—401. Konieczność wykorzystania miejsca na pobliżu historycznego centrum miasta na pomieszczenie biuornków administracyjnych, handlowych i użyteczności publicznej jest oczywista z punktu widzenia potrzeb współczesnego miasta. Należało jednak ochronić zachowany średniowieczny układ komunikacyjny oraz bezcenne zabytki architektury. Obecnie w tym celu prowadzone są prace dokumentacyjne wybranych obiektów.

A. Absolon, *Nové poznatky o středověké fortifikaci Berouna (Nowe dane o średniowiecznych fortyfikacjach miasta Beroun)*, ss. 402—406. Nowe dane o fortyfikacjach uzyskano w wyniku badań metodami geologicznymi. System murów pochodzi z czasów Przemysła Otokara III.

Kronika, ss. 407—412.

Recenzje, ss. 412—415.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 8, stron 64, ilustracje

Numer w całości został poświęcony problematyce ochrony przyrody i środowiska naturalnego na terenie Pragi. Problemy te omawiano w kwietniu 1977 r. na specjalnej konferencji zorganizowanej przez Praski Ośrodek Państwowej Opieki nad Zabytkami i Ochrony Przyrody. W numerze zamieszczono ważniejsze wypowiedzi z tej konferencji.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, angielskim i niemieckim.

Zeszyt 9, stron 64, ilustracje

F. Kašička, *Vratislavský palác na Malé Straně budoucí Galerie hl. města Prahy (Pałac Wratysława na Małej Stranie — przyszła galeria miasta stołecznego Pragi)*, ss. 513—520. Autor podaje historię pałacu, który przez długie lata mieścił mieszkania prywatne i był siedzibą szkół. Uległ przy tym łącznie z parkiem poważnym uszkodzeniom. Obiekt położony jest w atrakcyjnym punkcie Starej Pragi, a jego wewnętrzna dyspozycja (amfiladowe ciągi sal) świetnie nadaje się na pomieszczenie galerii sztuki.

I. Šperling, *Restaurátorské práce v tzv. astronomické chodbě Valdštejnského paláce v Praze (Prace konserwatorskie w tzw. korytarzu astronomicznym pałacu Waldsteina w Pradze)*, ss. 521—528. Artykuł zawiera opis prac konserwatorskich przy sztukateriach i malowidłach Baccio Bianca, pochodzących sprzed 1630 r., przedstawiających alegorie astronomiczne.

M. Radová-Štiková, *Poznatky o nejstarší zděné městské zástavbě ze stavebního průzkumu sklepů (Wiadomości o najstarszej kamiennej zabudowie miejskiej na podstawie badań architektonicznych piwnic)*, ss. 528—534. Dzieje budowlane obiektów można doskonale śledzić już od XIII w. W artykule przytoczono przykłady Czaslawia, Ihlawy, Kadania, Kutnej Hory, Litomierzyc i in.

M. Suchomel, *Funkce odlitku při pořizování sochařských doplňků (Znaczenie odlewów przy przygotowywaniu uzupełnień rzeźb)*, ss. 535—545. Na przykładzie rzeźb z warsztatu Mateusza Bernarda Brauna autor omawia problemy konserwatorskie dotyczące rzeźby architektonicznej.

B. Nechvátal, *Raně středověká dlažba v rotundě sv. Petra ve Starém Plzenci (Wczesnośredniowieczna posadzka w rotundzie Św. Piotra w starym Pilźnie)*, ss. 546—550. Autor opisuje znaleziska płytek typu wczesnośredniowiecznego. Znalaziono dwa nieduże fragmenty płytek z Neronelem oraz płytki z lwem, lilią, stylizowaną palmetą w formie sferycznego trójkąta i trójkąta równoramiennego oraz czworokątne bez ornamentacji. Pochodzą one z XI—XIII w.

Kronika, ss. 551—573.

Wspomnienie pośmiertne o Iwanie Borkowskim, s. 574.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 10, stron 64, ilustracje

M. Horyna, *Dílo Kiliana Ignáce Dienzenhofera v Kladrubech (Dzieło Kiliana Ignacego Dienzenhofera w Kladrubach)*, ss. 577—596. Artykuł dzieli się na dwie zasadnicze części: pierwsza omawia aspekty artystyczno-historyczne budowli na tle innych konwentów klasztornych w Europie epoki baroku, druga przedstawia sposób odbudowy całego zespołu zabytkowego.

J. Kuthan, *Pozůstatky středověkých staveb cisteriáckého kláštera v Hradišti na Jizerou (Pozostałości średniowiecznych budowli klasztoru cysterskiego w Hradishti nad Izerą)*, ss. 597—607. Klasztor w Hradishti jako gałąź klasztoru w Plasech (Czechy Zachodnie) powstał z fundacji rodu Markwartów ok. 1184 r. W czasie wojen husyckich klasztor został zdobyty i spalony i nie był już odbudowywany.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Rocznik 3 (1978)

Zeszyt 1, stron 64, ilustracje

J. Svoboda, *Královský letohrádek, I. část: Stavba letohrádku za Ferdinanda I (Królewski pałacyk letni, cz. I: Budowa pałacyku w czasach Ferdynanda I)*, ss. 1—10. Pierwsza część artykułu przedstawia materiały archiwalne i architektoniczne dotyczące budowy i przebiegu robót budowlanych w latach 1535—1566.

F. Kašička, *Horní tvrz v Kestrzanech. Příspěvek ke stavební podobě jihočeské tvrže (Zamek górny w Kestrzanach. Przyczynek do architektury zamków południowoczeskich)*, ss. 11—17. Zamek w Kestrzanach, w obrębie miasta Pisek, jest obecnie rekonstruowany. Po zakończeniu prac obydwie zamki — górny i dolny, zawierające pomieszczenia gospodarcze, staną się siedzibą filii Muzeum Okręgowego w Pisku. Mieścić się tu będzie wystawa obrazująca historię wsi południowoczeskiej od epoki wczesnosłowiańskiej po dzień dzisiejszy. W ramach przygotowawczych prac projektowych przeprowadzono badania budowlano-konserwatorskie wszystkich obiektów wchodzących w skład zespołu zabytkowego. Najbardziej godny zainteresowania okazał się zamek górny. Badania dotyczące tego zabytku przyniosły wiele nowych danych, które pomogą odtworzyć przebieg budowy i w zasadniczy sposób dopełnią naszą o nim wiedzę.

V. Ryšá y, *Bývalý klášterní kostel v Chysích (Dawny kościół klasztorny w Chysich)*, ss. 18—24. Klasztor karmelitów trzewickowych w Chysich wraz z kościołem Panny Marii Śnieżnej powstał w 1487 r. Pierwotnie był to kościół gotycki, trójnawowy, następnie uległ barokowej przebudowie, która trwała od 1660 aż po rok 1730. Wystrój, powstały w dwudziestych latach XVIII w., przypisuje autor artykułu kręgowi Mateusza Steinla.

O. Bašcova, *Symposium historické zahrady v současnosti (Symposium: zabytkowe ogrody we współczesności)*, ss. 25—26.

J. Horáková, *Spolupráce muzea s aktivy státní ochrany přírody a státní památkové péče (Współpraca muzeów z aktywnością ochrony przyrody i państwowej opieki nad zabytkami)*, ss. 27—30.

O. Pechová, *Výstava Aloise Martana ve Strakonících (Wystawa Alojzego Martana w Strakonicach)*, s. 31.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Spis treści rocznika 1977 z indeksem nazwisk i nazw geograficznych.

Zeszyt 2, stron 64, ilustracje

J. Svoboda, *Královský letohrádek, II. část: Od dokončení stavby až do vyklizení budovy C.K. dělostřelectvem (Królewski pałacyk letni, cz. II: Od zakończenia budowy do 1880 r.)*, ss. 67—74. Druga część artykułu poświęcona jest dziejom budowlanym pałacyku.

cyku od 1567 do 1880 r., kiedy to podjęto pierwsze, świadome prace zmierzające do rekonstrukcji budynku.

I. Herček, *Doterajši stav a úlohy ochrany banických technických pamiatok na Slovensku (Stan obecny i zadania ochrony zabytków techniki górnictwa na Słowacji)*, ss. 75—82; w jęz. słowackim. W okresie ostatnich dziesięciu lat myśl o zachowaniu zabytków techniki górnictwa rud metali na Słowacji sukcesywnie przegradza się w czyn. Zabytki słowackie są oryginalne i licznie zachowane. Opracowano plan ochrony zabytków techniki. Instytucją zajmującą się tym zagadnieniem jest Słowackie Muzeum Górnictwa Rud Metali w Bańskiej Bystrzycy, współpracujące w tym względzie z Zarządem Głównych Kopalń Rud i Hut Magnezu.

V. Slapeta, *Paul Engelmann a Jaques Groag, olomoučtí žáci Adolfa Loose (Paul Engelmann i Jaques Groag olomunieccy uczniowie Adolfa Loose)*, ss. 83—93. Artykuł omawia specyficzne zjawisko szkoły architektonicznej A. Loose'a, na przykładzie dwóch jego uczniów działających głównie w Ołomuńcu. Autor omawia stan badań dotyczących ich twórczości.

Kronika, ss. 93—96.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 3, stron 64, ilustracje

Numer w całości poświęcony międzynarodowemu sympozjum: *Zabytkowe ogrody we współczesności*, zawiera ważniejsze referaty. Przemówienie ministra kultury CSR Milana Klusaka na otwarciu sympozjum, ss. 129—131.

O. Svobodová, *Pěče socialistického státu o historické zahrady (Troska socjalistycznego państwa o ogrody zabytkowe)*, ss. 132—135. Problem ochrony zabytkowych ogrodów mieści się w pierwszoplanowych zadaniach ochrony środowiska naturalnego. W Czechach przede wszystkim należy zewidencjonować i sklasyfikować ogrody i parki, co stanie się podstawą do kompleksowego rozwiązania problemów ich zachowania.

R. Pechère, *Smysl symposia (Sens sympozjum)*, ss. 136—140. Sens sympozjum mieści się w trzech zasadniczych tematach: znaczenie zabytkowych ogrodów dla środowiska naturalnego, użytkowanie zabytkowych ogrodów w świetle potrzeb społeczeństwa, konserwacja ogrodów zabytkowych. Należy ustalić konkretne metody uświadomienia społeczeństwu tych problemów, tak by w pełni mogło one ocenić wartości kulturowe i zdrowotne płynące z zabytkowych ogrodów i parków.

J. M. Mikulína, *Způsob obnovy historických zahrad v SSSR (Sposoby konserwacji ogrodów zabytkowych w ZSRR)*, ss. 141—146. Problem ten jest obecnie szeroko dyskutowany w ZSRR. Obok bowiem prac w znanych parkach i ogrodach zabytkowych prowadzone są prace w tzw. obiektach drugoplanowych. Do 1980 r. Moskiewski Instytut Architektury opracuje kompleksowy program dla ogrodów moskiewskich. Ma to być wzorcowe opracowanie dla planów terytorialnych. Na sześciu przykładach autorka rozważa niektóre problemy konserwatorskie.

O. Baševová, *Vyznam historických zahrad pro život současného člověka (Znaczenie ogrodów zabytkowych w życiu współczesnego człowieka)*, ss. 147—151. Siedemset zachowanych w Czechach zabytkowych ogrodów — to bardzo bogaty zespół. Artykuł przedstawia ich historię na tle światowej architektury ogrodowej, z podkreśleniem ich roli społecznej.

A. Kurial, *Poznámky k původu a proměnám historických zahrad (Przyczynki do genezy i rozwoju ogrodów zabytkowych)*, ss. 152—157. Artykuł omawia niektóre przesłanki teoretyczne architektury ogrodowej jako sztuki organizacji przestrzeni.

P. Šimkovič, *Obnova historických parkov a spríhľadnutím na ich dendrologické hodnoty (Konserwacja zabytkowych parków z uwzględnieniem wartości dendrologicznych)*, ss. 158—162.

Z. Horsák, *Dendrologická sklaba historických zahrad a její uchování (Zasoby dendrologiczne ogrodów zabytkowych i ich zachowanie)*, ss. 163—166.

J. Petru, *Ke komplexní dokumentaci historické zeleně (Ku kompleksowej dokumentacji zieleni historycznej)*, ss. 167—169.

B. Pavelková, *Současný stav a perspektiva pražských historických zahrad (Obecny stan zachowania i perspektywy praskich ogrodów i parków zabytkowych)*, ss. 170—173.

Z. Kříž, *Výsledky inventarizačního průzkumu moravských parků a jejich využití (Rezultaty inwentaryzacji morawskich parków zabytkowych i ich wykorzystanie)*, ss. 174—178.

A. M. Svoboda, *Grafické listy pražských zahrad a parků (Praskie parki i ogrody zabytkowe w grafice)*, ss. 179—181.

O. Kučba, *K otázkám historických zahrad (Problémy ogrodów zabytkowych)*, ss. 182—185.

V. Koukal, *Vývoj zahrad v expozici Zemědělského muzea v Lednici na Moravě (Rozwój sztuki ogrodowej w ekspozycji Muzeum Rolnictwa w Lednicy na Morawach)*, ss. 186—189.

Závěrečná doporučení (Rekomendacja końcowa), s. 190. Zawiera następujące postulaty:

— aby w każdym kraju powstał ośrodek dokumentacji sztuki ogrodowej jako ciało kolegialne: z ośrodkim UNESCO-ICOMOS w Paryżu;

— aby zaproponować organizacji UNESCO ogłoszenie roku ogrodów zabytkowych w skali międzynarodowej;

— aby za pośrednictwem reprezentacji międzynarodowej ICOMOS i IFLA oddziaływać na organy władzy państwowej i terenowej.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 4, stron 64, ilustracje

O. Svobodová, *Nové národní kulturní památky (Nowe zabytki kultury narodowej)*, ss. 193—203. Zgodnie z postanowieniem rządu CSR z dnia 24 lutego 1978 r., nr 70, kompleks ważniejszych pomników historycznych, szczególnie pomników ruchu rewolucyjnego, robotniczego i antyfaszystowskiego oraz walk wyzwoleniczych został sklasyfikowany jako zabytki kultury narodowej. Uchwała ta jest uzupełnieniem uchwały z 1962 r.

J. Svoboda, *Královský letohradek, III část: Adaptace letohradku na muzeum a další osudy stavby až do zániku rakousko-uherska (Królewski pałac letni, cz. III: Adaptacja pałacyku na muzeum i dalsze losy budowli aż do rozpadu monarchii austro-węgierskiej)*, ss. 204—205. Trzecia część artykułu objęła okres 1838—1918.

J. Šmidrkal, *Použití pozemní fotogrametrie pro vyhotovení pohledu na historická jádra měst (Zastosowanie fotogrametrii dla sporządzenia obrazu historycznego centrum miasta)*, ss. 216—218. W wyniku współpracy z przedsiębiorstwem „Geoindustria” i Laboratorium Fotogrametrii Katedry Budownictwa Politechniki Praskiej przeprowadzono pomiar fotogrametryczny terenu miasta Loket nad Egerem w skali 1 : 200. Po opracowaniu wyników okazało się, czy metoda fotogrametryczna zda egzamin w pomiarze urbanistycznym.

Informace o zřízení Ústřední státní památkové péče a ochrany přírody (Informacja o utworzeniu Ośrodka Państwowej Opieki nad Zabytkami i Ochrony Przyrody), s. 219. Ośrodek powstał 1 stycznia 1978 r. w Pradze i jest jednostką bezpośrednio podległą Ministerstwu Kultury Czeskiej Republiki Socjalistycznej (odpowiednik polskiego Ośrodka Dokumentacji Zabytków).

Kronika, ss. 220—221.

Recenzje, ss. 222—223.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 5, stron 64, ilustracje

I. Mucha, *Vstupní historické a specializované expozice na hradech a zámcích v ČSR (Ekspozycje historyczne i specjalistyczne w zamkach czeskich)*, ss. 257—266. Autor podaje zasady, którymi należałoby się kierować przy organizowaniu wystaw historycznych. Podstawowe informacje o ekspozycjach i uzasadnienie, dlaczego nie spełniają one w pełni swoich zadań kulturalno-oświatowych.

J. Benes, *Podíl kulturního dědictví na utváření profilu socialistického člověka (Rola dziedzictwa kulturowego w kształtowaniu profilu człowieka socjalistycznego)*, ss. 267—275. Autor stara się wyróżnić podstawowe tendencje w poszukiwaniu optymalnych rozwiązań wychowawczych służących rozwojowi osobowości człowieka, a co za tym idzie i społeczeństwa.

P. Štěpánek, *Nová instalace sbírky starého umění Středověké galerie v Nelahozevsi (Nowa ekspozycja sztuki dawnej galerii średowiecznej w Nelahozevsi)*, ss. 276—283. Nowa wystawa w zasadniczym swym zrębie oparta jest na zbiorach dawnej galerii z Roudnic, która podobnie jak wiele innych zbiorów prywatnych przeszła na

własność galerii śródkowoczeskiej. Wystawione eksponaty, niedostępne dotąd dla szerokiej rzeszy widzów, pokazane zostały w ekspozycji stałej.

Recenzje, ss. 284—287.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 6, stron 64, ilustracje

F. Kašička, O. Novosádova, *Pruhobický zámek před romantickou přestavbou (Zamek w Pruhonicach przed przebudową romantyczną)*, ss. 321—330. Po wykonaniu badań budowlano-konserwatorskich stwierdzono, że zamek ma bogatą substancję zabytkową, a przebudowa w duchu romantyzmu zasłoniła rozwiązania wcześniejsze, ale ich nie naruszyła.

J. Svoboda, *Královský letohrádek, IV část: Letohrádek a jeho úpravy v našem století až do padesátých let (Królewski pałacyk letni, cz. IV: Pałacyk i jego remonty w XX w. do lat pięćdziesiątych)*, ss. 331—337. Artykuł omawia dzieje budowlane pałacyku od 1918 r. do lat pięćdziesiątych, kiedy to budynek znalazł się w stanie katastrofalnym.

J. Vondra, *NKP koněspřežni železnice České Budějovice—Linec a problematika její obnovy (Pomnik Kultury Narodowej — kolej konna Czeskie Budziejowice—Linz i problemy jej rekonstrukcji)*, ss. 338—339. Jubileusz otwarcia kolei konnej na nowo zwrócił uwagę na problematykę renowacji tego zabytku, którą rozpoczęto w 1971 r.

Kronika, ss. 340—342.

Recenzje, ss. 342—348.

Czasopiśmiennictwo, ss. 349—351.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i angielskim.

Zeszyt 7, stron 64, ilustracje

O. Nový, *Vznik památkové péče a proměny jejího pojetí (Powstanie opieki nad zabytkami i przemiany tego pojęcia)*, ss. 385—396. Po omówieniu historii pojęcia ochrony i opieki nad zabytkami, porównawszy od trzydziestych lat XIX w., autor przedstawia postulaty uczynienia ochrony zabytków dyscypliną naukową i zawodową.

V. Procházková, J. Svoboda, *Královský letohrádek, V část: Péče o architekturu a plastickou výzdobu letohrádku v současnosti (Królewski pałacyk letni, cz. V: Współczesna ochrona architektury i dekoracji rzeźbiarskiej)*, ss. 397—400. Piąta i ostatnia część kończy omawianie dziejów budowlano-konserwatorskich jednego ze znamienitszych obiektów na Hradczanach.

M. Vilimková, F. Kašička, *Urbanistický vvoj bloku po západní straně Hraačanského náměstí (Rozwój urbanistyczny bloku zachodniego przy placu na Hradczanach)*, ss. 401—414. Kwartał przylegający od strony zachodniej do placu na Hradczanach składa się z zabytkowych pałacyków i kamienic. Pod względem urbanistycznym i architektonicznym należy on z całą pewnością do najciekawszych kwartałów Starej Pragi.

Kronika, s. 415.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 8, stron 64, ilustracje

Zeszyt w całości poświęcony problematyce ochrony przyrody.

Zeszyt 9, stron 64, ilustracje

I. Řeholka, *Historická vstupní expozice na státním hrade Pernštejn (Ekspozycja historyczna na zamku w Pernštejnie)*, ss. 513—515. Wystawa umieszczona jest w stajniach w południowym skrzydle

le trzeciego dziedzińca nwojskiego. Treść wystawy stanowią materiały historyczne dotyczące głównie dziejów samego zamku od chwili jego powstania do dnia dzisiejszego.

J. Sedláček, *Dokončení obnovy Mahenova divadla v Brně (Zakończenie prac budowlano-konserwatorskich w teatrze Mahenowa w Brnie)*, ss. 516—522. Po sześciu latach prac ponownie otwarto dla publiczności podwoje teatru stanowiącego główne centrum życia kulturalnego Brna. Była to jedna z największych prac konserwatorskich na terenie miasta. Artykuł zawiera historię budynku oraz opis problemów konserwatorskich związanych z tym wysokiej klasy obiektem.

M. Nováková-Skalická, *K problematice uchování zameckého mobiliáře (Problematyka stanu zachowania zabytków ruchomych w zamkach)*, ss. 523—528. Artykuł omawia przyczyny powstania własnej pracowni konserwatorskiej przy Okręgowym Ośrodku Państwowej Opieki nad Zabytkami i Ochrony Przyrody w Brnie, która obsługiwać będzie zamki leżące przy głównych szlakach turystycznych.

J. Petrů, *Manýristický přínos k urbanismu druhé poloviny 17. století v Kroměříži (Wpływ manieryzmu na układ urbanistyczny Kromieżyza w drugiej połowie XVII w.)*, ss. 529—534. Trzydziestoletnie rządy biskupa olomunieckiego Karola hrabiego Lichtenstein-Kastellcorn, rozpoczęte w 1664 r., zaznaczyły się w historii miasta ożywioną działalnością budowlaną. Fowołany został zarząd budowlany i zaproszono jako projektanta architekta Filiberta Lucchese, a następnie jego prace kontynuuje Giovanni Pietro Tencalla — główny architekt Moraw w drugiej połowie XVII w. Realizowany plan wielkiej rezydencji feudałnej nosi po dziś dzień cechy rzymskiego manieryzmu, w którego duchu działali dwaj wspomniani architekci.

Kronika, ss. 535—540.

Recenzje, ss. 539—543.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Zeszyt 10, stron 64, ilustracje

J. Kočí, J. Vitovský, *Péče o památky z doby Karla IV. na Pražském hradě (Ochrona zabytków z epoki Karola IV na Zamku Praskim)*, ss. 577—593. Problem podniesiony w artykule okazał się szczególnie aktualny w 1978 r., kiedy to uroczyste obchodzono rocznicę śmierci Karola IV, jednej z najbardziej popularnych postaci historii Czech. Pieczę nad zachowanymi zabytkami z jego czasów sprawuje wydział ochrony zabytków Kancelarii Prezydenta CSRS. Kancelaria Prezydenta — to obecny gospodarz głównego zamku królewskiego Karola IV.

J. Beneš, *Podíl památkového prostředí na úspěchu výstavy na Pražském hradě (Środowisko zabytkowe źródłem sukcesu wystawy na Zamku Praskim)*, ss. 584—592. Wystawa „Epoka Karola IV w historii narodów Czechosłowacji” stała się najważniejszym wydarzeniem kulturalnym 1978 r. Autor zastanawia się na ile sam fakt umieszczenia tej wystawy w Zamku Praskim wpływał na jej odbiór.

J. Horáková, *Obnova selské usedlosti v Dolních Chabrech (Odbudowa rezydencji w Dolnych Chabrach)*, ss. 593—602. Dolne Chabry — to obecnie przedmieście Pragi, znajdująca się tam wiejska posiadłość stanowi wspaniały przykład rezydencji barokowej w Czechach Środkowych. W artykule skrótowo przedstawiono historię majątku (od 1656 do 1933 r.). Zespół ma być składnicą muzealną Muzeum M. Pragi

Recenzje, ss. 604—606.

Kronika, ss. 606—607.

Streszczenia w jęz. rosyjskim, francuskim i niemieckim.

Oprac. Michał Maliszewski